

Justis- og politidepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Vår dato 31.05.2010
Deres dato 26.04.10
Vår referanse tl/saga
Deres referanse 201004921-/JRS

Høring - transportselskaperens straffeansvar ved manglende kontroll av reisedokumenter

NHO Luftfart viser til ovennevnte høringsbrev datert 26. april 2010 med innkalling til høringsmøte. Brevet ble dessverre mottatt flere dager etter planlagt tidspunkt for høringsmøtet. I tillegg til den korte tidsfristen kan det også skyldtes at departementet har brukt vårt tidligere organisasjonsnavn som ble endret til NHO Luftfart i 2006. For NHO Luftfart er det viktig at det blir tilrettelagt for en høringsprosess som tillater nødvendig koordinering med de berørte medlemsbedriftene, det vil si fly- og handlingsselskaper. Vi setter pris på at det i ettertid er gitt anledning til dette, men vil likevel forutsette at en hver høring bør følge de generelle krav til høringsfrister mv. som gjelder, jfr. bestemmelser i forvaltningsloven og utredningsinstruksen. Vi kan ikke se at det i dette tilfellet er sannsynliggjort at saken haster slik at saksbehandlingsregelverket må fravikes.

Kommentarer til selve forskriftsforslaget

NHO Luftfart vil kommentere den bestemmelsen i foreslåtte § 18-13 som berører luftfarten mest, dvs. §§ 4-15 i forskriften om transportørens ansvar for kontroll av gyldige reisedokumenter.

NHO Luftfart vil vise til at det er normal prosedyre for de aktuelle medlemsbedriftene å kontrollere pass og visum når dette er aktuelt. Dette skjer ved innsjekk/boarding. Kontroll av at de reisende besitter nødvendige reisedokumenter inngår således som en del av det ordinære arbeidet for flyselskapene/handlingsselskapene, og kontroll av identitet/innreisetillatelse inngår også som en selvfølgelig del av sikkerhetsarbeidet. Prosedyrene for dette er godt innarbeidet i hele bransjen. Det samme gjelder for innsending av reiselister.

NHO Luftfart er imidlertid kjent med at enkelte passasjerer likevel ikke har papirer på seg når de ankommer grensekontrollen. Det skyldes i det alt vesentlige at passasjerer som ønsker det, kan kvitte seg med papirene på veien fra kontrollen ved innsjekk/boarding til ankomsten hos grensemyndighetene. Flyselskaper vil alltid kunne forsikre seg om at de reisende besitter reisedokumenter, men aldri at disse er gyldige eller at de kastes eller destrueres etter innsjekk/boarding.

Vi registrerer av Justisdepartementet ønsker å gjeninnføre en straffebestemmelse som det var meningen skulle vært videreført ved revisjon av loven. Dette tar vi til etterretning.

NHO Luftfart vil imidlertid påpeke slik vi har gitt uttrykk for i telefonsamtaler med departementet, at vi opplever praksisen fra grensemyndighetenes side som problematisk og lite forutsigbar å forholde seg til. Etter NHO Luftfarts oppfatning har det etablert seg en praksis som går utover Norges forpliktelser etter Schengen konvensjonen. I denne er straffeansvaret knyttet til en *"plikt til å treffe alle nødvendige tiltak for å forvisse seg om at utlendinger som fraktes luft- eller sjøveien, er i besittelse av de reisedokumenter som kreves for innreise til konvensjonspartens territorium"*, jfr. Art 26. Flyselskapene opplever jevnlig at de blir pålagt et objektive ansvar for forhold som de i praksis ikke har mulighet til å kontrollere, ref om pass eller visum er forfalsket, om reisende har begått straffbare handlinger, manglende penger til oppholdet osv. Dette medfører kostnader for selskapene blant annet til å betale retur for den reisende med eskorte. Selskapene opplever dette som urimelig ikke minst fordi myndighetene i mange tilfeller ikke har sannsynliggjort at dette har skjedd med forsett eller uaktsomhet fra transportørens side. Vi opplever at dette er urimelig forskjellsbehandling av luftfarten som transportmiddel i forhold til landbasert transport.

NHO Luftfart har derfor gitt uttrykk for at vi ønsker å ta dette opp med Justisdepartementet og vil gjøre dette i egen sak. Vi vil komme tilbake til dette i eget brev til Justisdepartementet.

Med vennlig hilsen
NHO Luftfart

Torbjørn Lothe
Direktør